

Pasvalio rajono
Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės vidurinė mokykla

Linas Jonušauskas
12b klasės mokinys

Top 10

Esė

Mariaus Katiliškio bibliotekos konkursui

Joniškėlis
2010

Eutanazijai taip!

(Prologas)

Aš myliu savo ausinuką. Kartu praleidžiam labai daug laiko, daug esam kartu patyrę. Jis padeda man dirbti, susikaupti, mąstyti, dažnai tampa įkvėpimo šaltiniu. Argi tai ne gero draugo apibūdinimas?!

Tik va bėda. Aš negaliu klausyti jo kiaurą parą. Baterija tiek nelaiko... O kol ją įkraunu, lieku neapsaugotas nuo aplinkos garsų.

Ne, ne, nesupraskit blogai. Aš neatsisakau klausytis, kaip šeimos nariai iki pažaliavimo ginčijasi, kiek Juzių Julė prieš trisdešimt trejus metų turėjo vaikų, ką per televizorių aiškina kostiumuoti dėdulės (suprask – politikai). Kas mane iš tikrųjų ėda, tai būtinybė girdėti lietuvišką poplą ir informaciją, susijusią su juo. Nes, pripažinkim, jei įsijungsi televizorių po 19 valandos (o pas mus namie jis visada tokiu laiku įjungtas), girdėsi tik dvejoją informaciją: apie politiką ir apie poplą.

Jums kilo klausimas, kuo man tas poplas užkliuvo. Viskuo. Savo pigumu, lėkštumu, perdėtu paprastumu, kvailumu, išpūstumu, monotonija... Apskritai šiuolaikinė lietuviška popkultūros versija (pabrėžiu, lietuviška, Vakaruose popkultūra kažkokia įdomesnė) man panaši į ligotą, prasigėrusį išsigimėlį, kurio kančias galėtų nutraukti tik greita ir neskausminga eutanazija...

Bet kol ji uždrausta, šis pasityčiojimas vis dar gyvas ir, kas dar įdomiau, be perstojo dauginasi! Jo palikuonys lenda į televizorių, ten maivosi, stengiasi užgožti vienas kitą... Masinės informacijos priemonės pergrūstos tais „nesusipratimais“.

Visgi, turint galvoje visas popso blogybes, kuri pati didžiausia? Kas jį daro tokį išsigimusį? Ne, tai ne dainininkų balsai. Nors keturi penktadaliai mūsų popsistų neturi gero balso, bet net ir su prastu balsu galima padaryti ką nors įdomaus. Tai ir ne stilius, nes visame pasaulyje ima dominuoti gražuolės dainininkės (tiesa, Vakaruose jos ne tik gražios, bet ir talentingos). Manau, tai ir ne pigumo kaltė. Nes pigumas yra pasekmė, o ne priežastis.

Atmetęs visa tai dar ilgai mąščiau, kas visgi yra pagrindinis popso nusigyvenimo kaltininkas. Ir po ilgų apmąstymų priėjau išvadą, kad tai... popsinių dainų tekstai. Nes, kaip bebūtų, net ir prasčiausią melodiją galima „ištraukti“ geru tekstu, bet ir geriausia melodija su prastais žodžiais yra nieko verta.

Taigi, įkvėptas šio suvokimo ir pakurstytas visos pagiežos, kuri susikaupė besiklausant šių nesąmonių (tokia graži mūsų kalba, o kaip ji darkoma, net man taip neišeina), nusprendžiau parašyti apie dešimties pačių „genialiausių“ lietuviško popso dainų tekstus ir jų atlikėjus. Taigi, pradėdam...

10 vieta: Vika – Ryčka

Pirmą kartą šią dainą išgirdau mūsų mokyklos informatikos kabinete. Vienintelė kilusi mintis: tik „valdiškame“ kompiuteryje gali būti tokia nesąmonė.

Tačiau po kurio laiko, sėdėdamas namie ir valgydamas vakarienę (o taip, mane taip pritrenkė, kad net pamenu, ką dariau), vėl išgirdau šitą melodiją! Greitai nubėgęs į ten, iš kur ji sklido, pamačiau, kad ją groja per televizorių. Maniau, kad sapnuoju.

Deja. Taip nebuvo. Daina, kaip besistebėčiau, iš „valdiško kompiuterio“ perėjo į lietuvišką eterį...

Paklauskite, kas joje taip blogai? Pradėkim nuo to, kad daina labai jau lėkšta ir tiesmuka. Ypač kai kalbama apie pagrindinį dainos veikėją Ryčką:

Jis nerūko, nesikeikia...

<..>

Jo marškinukai aptempti,

Raumenukai papūsti...

<...>

O Ryčka, Ryčka, tu beprotiškai gražus!!!

O Ryčka, Ryčka, tu afigienai patrauklus!!!

<...>

Turi jis daug pinigų...

<...>

Jo fantastiški plaukai...

<...>

Saldainiukas jis yra...

Galima sakyti, kad čia yra pavartoti turbūt visi visuomenėje paplitę lėkštieji gražaus/patrauklaus vaikino apibūdinimai. Aš, aišku, nesu prieš tai, bet kažin ar geroje dainoje turi būti tiek daug lėkštumo.

Be to, kalbant apie papūstus raumenukus ir aptemptus marškinukus... Paprastai taip atrodo tuščiagarbiai vaikinai, kurie sportuoja vien tam, kad paskui galėtų nešioti aptemptus drabužius ir vaidinti, kokie jie gražūs.

Dar verta atkreipti dėmesį, kad autorei tiesiog pritrūko gimtosios kalbos žodžių ir ji vienoje vietoje pavartojo kvailą barbarizmą „afigienai“. Negi lietuvių kalboje nebeužtenka žodžių kvailiems, lėkštiesiems apibūdinimams?

Vienintelis tikrai geras dalykas yra tas, kad, kaip teigiama savybė, yra paminima tai, jog jis nerūko. Džiugu. Nes pradėdamas analizuoti dainą tikėjau išgirst kažką panašaus į „jis gali pakelti tris litrus baltos, cigaretės nepaleidęs iš burnos“ (toks sugebėjimas būtų tikras lobis daugumai šiuolaikinių „vyrų“).

Kitas nepaprastai lėkštas dalykas šioje dainoje yra pačios dainuojančiosios jausmų apibūdinimas:

Svarbu, kad jis pamiltų mane,

Ir tada man bus gana...

<...>

Ką daryti aš turiu,

Kad mane mylėtum vieną tu?

<...>

Be jo gyventi negaliu,

Vis galvoju ir tikiu,

Kad būsime visada kartu

Kaip tie balandžiai tarp debesų...

Vėlgi. Dauguma šių pasakymų yra nuobodūs, girdėti tūkstančius kartų kitose dainose ir net kasdieniame gyvenime. Tad koks įdomumas yra klausytis to, ką jau esi girdėjęs (ypač kai pati muzika yra gan prasta)?

Vienintelė tikrai originali dainos vieta yra ši:

Ką daryti aš turiu,

Kad mane mylėtum vieną tu?

Gal lenciūgą tau užrišti,

Ir būsi tu mano vergu?

(Taip, žinau, kad vieną vietą cituoju dukart, bet taip reikia.) Originalus čia yra pats vaikino „pririšimo“ būdas. Nes paprastai merginos juos riša ne „lenciūgais“, o vaikais.

Tačiau, kaip bebūtų, kad ir kokia lėkšta būtų daina, to neužtenka, kad ji patektų į šį „Top 10“. Šios dainos bėda yra greta lėkštumo einantys visuomenėje įsitvirtinę žalingi stereotipai. Pradėkim nuo čia:

*Jis – miesto pažiba,
O aš kaimietė paprasta...*

Kad ir kaip stengčiausi, nesuprantu, kodėl kaimiečiai blogesni už miestiečius (ar atvirkščiai, koks skirtumas). Visi mes vienodi žmonės (ar bent jau taip tvirtina Konstitucija). Tikrai keista, kad šis palyginimas įdėtas į šią dainą. Ypač turint galvoje, kad dainos autorė nėra miestietė. Koks tikslas ižeidinėti save savo dainoje?

Dar verta atkreipti dėmesį ir į šią frazę:

Lūpos saldžios kaip ledai...

Šis posakis yra frazės „jis gerai bučiuojasi“ versija. Bėda ta, kad iš visos dainos aiškėja, jog ji vos pažįsta Ryčką. Tad taip išeitų, jog ji vos jį pažįsta, o jau spėjo pasibučiuoti. Į lūpas! Ar aš čia per daug senamadis, ar tai rimtai šlykštu?

Pratęsiant temą apie kvailystes, susijusias su meilės žaidimais, labai į akis (ausis) krinta priedainio galas:

*O Ryčka, Ryčka, mano kūnas trokšta to,
Ką moki duoti, ką moki duoti juk visom...*

„Ką moki duoti juk VISOM,“ – koks nusišnekėjimas? Kaip apskritai galima „to“ norėti, jei yra aišku, jog jis „tai“ davė visoms? Galų gale tai ne tik šlykštu, bet ir pavojinga – o kas gali pasakyti, kokių jis ten gerų dalykų pas „visas“ sugebėjo prisirinkti ir dabar platina? Jei jau negalvojama apie moralę, tai bent apie sveikatą reikėtų pagalvoti...

Toliau pažiūrėkit čia:

*Žinau, manęs tu nepamiksi,
Tu tik įskaudinsi ir nuvils.*

Iš esmės, logiškai pagalvojus, kam svajoti apie vaikina, jei aišku, kad svajonės apie jį, net jei jos išsipildė, baigsis šitaip?

Ne ką labiau įkvepianti ir dainos pabaiga:

*Va tokia istorija,
Kurią atsiminsiu visada.
Štai kas ta meilė yra -
Viskas ima ir subyra!*

Aišku, niekas nemėgsta moralizuojančių žmonių, bet jei ši istorija (būtų) tikra, norėčiau pasakyti dainos autorei štai ką: nereikėjo rinktis pasipūtusio, savimylės paleistuvio, ir viskas būtų buvę normaliai. Nes, kaip yra sakoma, ko trokšti, tą ir gauni.

Taigi. Daina kaip ir išnagrinėta. Geroji mano pusė norėtų pasakyti, kad daina tikrai neblogo, ypač turint galvoje, kokio amžiaus mergaitė ją parašė ir sudainavo...

Tačiau protingoji pusė, kaip visada, ima viršų. Todėl parašysiu tokį reziumė: ši daina tikrų tikriausia tragedija. Žodžiai arba lėkšti, arba kvaili, arba atspindi negatyvius visuomenės stereotipus. O šios dainos tapimas hitu tik parodo, kaip mūsų popsinės visuomenės žmonės nemoka rinktis normalios muzikos.

9 vieta: Grūdas – Kiekvienam savo

Prieš pradėdamas nagrinėti šią dainą privalau paminėti (tiksliau, pasigirti), kad jau porą metų klausau sunkiojo, gotikinio, simfoninio ir industrinio (industrinio, nemaišykite su komerciniu) metalo (roko irgi, bet jame man jau truputį „sunkumo“ trūksta), domiuosi šiuo muzikos stiliumi, todėl manau turįs teisę vertinti (ir teisti) bet kokius bandymus „sufabikuoti“ šį nuostabų muzikos žanrą.

Taigi, Grūdas, antrojo „Kelio į žvaigždes“ dalyvis. Žinot, keista, tais laikais, kai ši realybė šou rodė per televizorių, aš tikrai jį mėgau. Pamenu daugumos dalyvių vardus ir dainas. Taip pat (gėda prisipažinti) buvau ir Grūdo „fanas“. Ech, koks tada dar buvau vaikas...

Ir štai dabar aš jį kritikuoju. Kodėl? Nes tik dabar ėmiau suprasti, kokia iš tikrųjų prasta jo muzika. Ir ne tik muzika: viskas, kas susiję su jo dainomis, yra arba kvaila, arba supopsinta, arba tiesiog nepavykę. Įdomu tai, kad jei muziką ir stilių iš bėdos dar ir galima pavadinti šiek tiek „rokerišku“, tai tekstas galutinai išsklaido bet kokias abejones dėl to, kokiam žanrui jo muzika ir ši konkreti daina iš tikrųjų priklauso.

Pradėkim nuo žodžių, kuriais prasideda pati daina:

*Nesistebėk,
jei žolė nežaliuoja laiku.
Nesistebėk,
jei gegutė nepažįsta vaikų.
Nesistebėk,
jei pasaulis dažnai būna juodas.*

Skaitau, skaitau ir man toks klausimas kyla: o aš turėčiau tuo stebėtis?.. Normalus rokas/metalas (pabrėžiu: „normalus“, ne koks beprasmis „trash‘as“ ar kitas išsigimimas) turi turėti prasmę ir mintį, o čia jos nėra. Iš esmės čia maždaug tas pats, kas dainuoti: „Nesistebėk, kad reikia kvėpuoti, nesistebėk, kad reikia valgyti, o vėliau į tualetą eiti“. (Taip, žinau, nesu stiprus rimuotojas.)

Antro posmelio pradžia panaši:

*Nesistebėk,
jei gimei ne toje šalyje.
Nesistebėk,
jei tau sako, ką veikti,
ko ne.
Nesistebėk,
jei kažkas turi pusę pasaulio.*

Skirtumas tas, kad anksčiau prasmės nebuvo, o čia ji atsirado. Bet ji kvaila. Pavyzdžiui, kaip galima „gimti ne toje šalyje“? Arba kas čia blogo, kad kažkas sako, ką daryti, ko ne: visgi dauguma įstatymų tam ir yra skirti. Ar čia dar vienas kvailas bandymas pavaidinti maištininką? Na, ir kalbant apie pasaulį, tai jokia pasaulio valstybė ar korporacija nevaldo „pusės pasaulio“ (kitais tariant, labai jau nevykusi ši hiperbolė). Tad peršasi išvada, kad norėta vaidinti kažkokį blogą „kietuolį“, „maištininką“, bet išėjo paprasčiausia kvaila popsinė beprasmybė.

Kalbant apie kitas „kvailas beprasmybes“, kuriomis bandoma „išlaužti“ kažką panašaus į roką, galima paminėti šias vietas:

*Gali pavogti,
bet gali ir apginti pasaulį.
<...>
Vėjai pučia į priešingą pusę,
Rodos, ženklas,
staiga aš kitoks jau nebūsiu.*

Pirmuoju atveju kyla klausimas, kaip galima pavogti pasaulį. Vėl nėra logikos. Tiesa, pakeitus „pavogti“ į „apvogti“ rimas nenukenčia, o pasakymas įgauna gan aiškia prasmę.

Kalbant apie vėjus, tai ši vieta tikrų tikriausi „vėjai“. Kažkam, matyt, šovė geniali mintis perdirbti pasakymą „prieš vėją nepapūsi“ (kito logiško paaiškinimo tokių žodžių atsiradimui nematau). Tik tas kažkas labai sėkmingai susimovė.

O „ženklai“ ir „kitoks jau nebūsiu“ yra labai populiarūs įvaizdžiai roko dainose. Tik bėda ta, kad čia jie suplakti į vieną vietą ir netenka prasmės (jau nekalbant, kad tai neoriginalu).

Kalbant apie netinkamai pavartotus roko dainose populiarius įvaizdžius, verta aptarti dviejose vietose paminėtas „sienas“:

*Jeigu griūna tikėjimo siena,
Mus kaip alkanas žuvį išgaudo po vieną.*

<...>

Pastatykim tikėjimo sieną...

Sienos paprastai ženklina perdėtus suvaržymus, prievartą, priešpriešą, neoriginalumą. Dauguma roko ar metalo grupių pasisako prieš jas (ką reiškia vien tokios dainos kaip roko klasika jau tapusi Pink Floyd „Another Brick in the Wall“ ar galingoji Serj Tankian „Empty wals“). Tačiau čia siena parodoma kaip kažkas, kas saugo, ką reikia puoselėti, statyti. Išvada: dar vienas roko įvaizdis pavartotas tiesiog ne ta prasme (ir nešnekėkit apie originalumą – yra kai kas, ko perkurti negalima).

Nors, kita vertus, šie įvaizdžiai bent jau kažkuo panašūs į roką ir jais norima pasakyti kažką. Ne taip, kaip šiais:

Nesidžiauk nepadaręs nieko gero nei blogo...

<...>

*Vienas galvą nešioja,
o kitas makaulę...*

Aukščiau esantys žodžiai verčia paklausti: tai kada džiaugtis? Nedarant nieko? Keista. Neseniai išgirdau KMFDM dainą „Risen“ (beje, šios grupės tekstai labai įdomūs, rekomenduoju visiems, kurie moka angliškai), kur kaip tik liepiama pakilti ir veikti. Ir čia tik viena iš daugybės mano turimų šio žanro dainų, raginančių kažką daryti, stengtis, nesvarbu, ar tos pastangos geros, ar blogos.

O dėl „makaulės“, tai aš iš esmės gal net pritariu šiems žodžiams, bet kaip jie susiję su daina ir/ar stiliumi?.. Beje, kalbant apie nesisiejimą su stiliumi, tai ši vieta yra akivaizdi popso citata:

*Jei atėjom kartu,
neišeikim po vieną.*

Kaip bebūtų, dauguma roko ir ypač metalo dainų kalba apie tai, kad vienatvė ar net (savi)izoliacija yra geriausia žmogaus būseną, kad kažko pasiekti, išlikti savimi galima tik, kai esi vienas. Cituoju: „Isolation is the oxygen mask you make your children breath in to survive¹“ (Merlin Manson – „Fight song“). O noras būti su draugais, jų susirasti ar mintis, kad „mes stiprūs, kai mes kartu“, yra atėję grynai iš popso.

Na, ir pabaigoje priedainis:

¹ Išvertus iš anglų kalbos (ne pažodžiui): „Izoliacija tai deguonies kaukė, kuri leidžia Tavo vaikui kvėpuoti ir išgyventi.“

*Kiekvienam savo,
taip jau yra.
Kam lemta šliaužiot – neskraidys niekada.
Kiekvienam savo –
kalba visi,
Bet aš taip noriu skraidyt...*

Nagrinędamas šią dainą kalbėjau apie nelogiškumus, kurie atsiranda dėl netinkamai pavartotų roko/metalo įvaizdžių, kurie nepriklauso šiam stiliui, ar žodžių, kurie apskritai nėra logiški. Ir, žinot, ką? Priedainis apima visa tai.

Kur aš sugebu visa tai pamatyti? Pažiūrėkit patys. Paprastai dainų žodžiais arba maištaujama prieš pasaulį ir jo tvarką (pvz., SOAD/Serj Tankian kūryboje), arba aukštinama jo tamsa ir nykuma (Deathstars). Kartais pasitaiko, kad vienos grupės atskiros dainos priklauso tai vienai, tai kitai kategorijai (Evanescence). Bet tik šioje dainoje teko pastebėti, kad šie du stiliai būtų suplakti į vieną vietą.

Ir jei to dar neužtenka, noriu priminti, kad dauguma vabalų prieš tapdami NSO (nepakenčiamais skraidančiais objektais) daug laiko praleidžia būdami paprasčiausia kirmėle.

Reziumė: žmogus bandė „išlaužti“ roką, bet jam nepavyko. Vienintelis geras dalykas yra tas, kad, užuot toliau bandęs „stumti“ savo nevykusią muziką, šis veikėjas dingio iš TV ekranų. Ši aplinkybė ir išgelbėjo jį nuo buvimo žymiai aukščiau šiame top'e.

8 vieta: Eugenijus Ostapenko – Dviratukas

Kai vienai pažįstamai prasitariau, kad žadu rašyti šį darbą (apie „genialiausius“ lietuviško popso dainų tekstus), ji man iškart įskamiai pasakė: „Parašyk apie Ostapenko „Dviratuką“. Tiesą sakant, nesupratau, apie ką ji kalba, nes nei apie tokį dainininką, nei apie tokią dainą nebuvau girdėjęs. Taigi, „įlindau“ į internetą išsiaiškinti, kokia ta daina. Ir, tiesą sakant, pasijutau kaip lenta per galvą gavęs...

Juk tai buvo „ta“ daina! Ta daina, prieš kiek laiko nuolatos skambėjusi lietuviškuose komerciniuose kanaluose. Tiesa, turiu prisipažinti, aš pažinau tik melodiją, žodžių niekada girdėjęs nebuvau (tiksliau, neatkreipęs į juos jokio dėmesio).

Ir, matyt, buvau gerai padaręs. Nes šios dainos žodžiai... Na... Žinokit, kokią pusę minutės sukau rankas virš klaviatūros ieškodamas tinkamo žodžio pabaigti šį sakinį, bet jo taip ir neradau.... Nes tokios nesąmonės jau nežinia kiek laiko girdėjęs nebuvau!!!

Gerai, gerai, aš ramus. Ramus! Pradėkim teksto analizę:

*Vejuosi aš vėją
Per žydinčią pievą
Prie upės sraunios...
<...>*

*Per proskyną miško,
Per taką išmintą
Žmonių ir žvėrių.*

Nelogiškumas numeris pirmas: kur iš tikrųjų jis važiuoja? Pieva ar mišku?

*Nėra ko liūdėti,
Man reikia skubėti,
Kol dar nėra lietaus.
<...>*

*Į saulę lekiu.
Įdegt suspėjo
Pečiai ir skruostai.*

Nelogiškumas numeris antras: tai kalbama apie lietų, tai apie saulę, šviečiančią taip stipriai, kad net prireikia kremo:

O kremo nėra.

Pala... Ar aš ką tik parašiau... kremo?! Koks tikslas dainoje dainuoti apie kremą nuo įdegio? Be to, apie įdegį užsimenama kaip tik toje vietoje, kur dainuojama apie važiavimą mišku. Kitaip tariant, žmogus sugebėjo įdegti važiuodamas mišku. Mišku. Mišku! Ar man vienam norisi jau dabar nutraukti šitos nesąmonės analizę?

Nors ne, ne... Gerai... Įkvepiam, iškvepiam... Aš vėl ramus.

Taip lėkti lengva,

O gal nelengva.

Nė pats nežinau.

Rimuojasi. Ir... Rimuojasi. Na, rimtai rimuojasi! Bet, žinot, taip ir trečiokas surimuotų. Kaip ir čia:

Bet aš važiuoju,

Minu į priekį

Greičiau, greičiau...

<...>

Minu į priekį

Ir mišką uostau,

Palaima tikra.

Pamenat, pradžioj minėjau, kad prasti ir beprasmiškai žodžiai sugadina net gražiausią melodiją? Prieš jūsų akis įrodymas.

Nors pala... Atrodo... Negali būti! Pastebėjau logiškumą!

Vejuosi aš vėją

Ir debesį pilką,

Į saulę lekiu.

Įdegt suspėjo

Pečiai ir skruostai...

Kai pagalvoji, jei ši daina būtų apie lėktuvų pilotus, šita vieta tikrai būtų logiška. Juk, žinot, ten aukščiau saulė tikrai stipriai spigina, jei esi be tinkamos aprangos, galima įdegt ir... Ir su lėktuvu galima vyti vėją ir debesį. Juk taip? Taip? Taip???

O dabar surimtėję (jei kalbant apie šią dainą tai įmanoma) pažiūrėkim į dvi labai „geras“ priedainio vietas:

Dviratukas mano

Niekaip nesustoja...

Išvada: tiesiog reikia sutaisyti stabdžius.

Kai du sunkiai mina,

Greitai aš važiuoju.

Šioje vietoje norėčiau sustoti. „Du sunkiai mina“. Kas tie „du“? Būtų „dvi“, tai būtų kojos (tai net rimui nepakenktų). Tai gal čia koks trivietis dviratis ir kažkas du sėdi ir mina už jį? Nors ne, net dukart yra pasakyta: „Minu į priekį“, vadinasi, mina jis pats. Tad... Kas tie „du“?!

Taip, taip, aš žinau, kad šios dainos analizė turbūt silpniausia visame darbe. Bet patikėkit, kai reikia rašyti apie tekstą, kuris neturi absoliučiai jokios prasmės ar logikos, net ir dėl tokios „analizės“ reikia kaip reikiant pasukti smegeninę...

Palaukit! Tai buvo mano rašliavos, o ne dainos apibendrinimas. Apibendrinamas pačią dainą noriu priminti, kad dainos melodija (jei masinės informacijos priemonės neklusta) yra

paprasciausias plagiatas. Na, nenuostabu: kitos šio žmogaus dainos puikiai parodo, kad Ostapenko nėra gabus muzikai, todėl jam teko nusiplagijuoti kažkieno kito melodiją. Aišku, melodija be žodžių mažai verta, tad jam visgi teko sumesti jai žodžius (kad ir nevykusius) su viltimi, kad gal graži melodija su nevykusiais žodžiais kaip nors „prilips“. Ir prilipo... Gėda! Kur jūsų ausys ir protas, šios dainos fanai?!

7 vieta: Andrius Rimiškis – O kam sava?

Taip, jūs gerai perskaitėt. Ketinu kritikuoti visų numylėtinį, šaunų vyrą Južintų Andriuką. Tiesa, kritikuosiu ne dėl to, kad jis yra visiškai muzikinis nevykėlis (tai ir taip savaime suprantamas dalykas), bet dėl labai kvailių ir su mano (tikiuosi, ne tik) pažiūrom visiškai nesutampančių vienos jo dainų žodžių.

*O kam sava,
Jeigu gerai ir svetima...*

Pavadinimas ir pirmi žodžiai iškart sukelia mano nepatenkinimą. Kokia „durnystė“! (Taip, aš labai konservatyvių pažiūrų šiuo atžvilgiu.)

*Ar būtinai tiktai žmona
Laiminga būna mylima?*

Esmė ta, kad žmona yra visai kas kita ir meilė jai yra kas kita. Aišku, galit man prikaišiot, kad pats santuokoj dar negyvenu, bet kažkodėl tiek mano tėvai, tiek daugumos pažįstamų tėvai man šį požiūrį įrėžė labai giliai į sąmonę. Žinoma, galima sakyti kažką panašaus į...

*O kam sava,
Jeigu saldi ir svetima.
Kiekvienas žino, kad kava
Skani už dyka geriama.*

Bet kai pagalvoji logiškai, argi galima bendravimą su moterimi lyginti su rudu nuodingu skysčiu? (Šiaip geriau bendravimą su moterimi lyginti su galvos trankymu į sieną: skauda, kraujuoja, užtat kaip svaigina!)

Tęsdamas analizę noriu atkreipti dėmesį, kad dainoje yra dvi labai svarbios figūros: uošvis ir uošvienė. Tiesa, jie lyg ir vietomis susikeitę:

*Vienąkart jos tėvas
Liepė pasirinkt.
Arba liepė vesti,
Arba liepė dingt.
<...>
Uošvė būsimoji
Gundyt sugalvojo:
Vesti pasiryš i–
Turtą užrašysim.*

Lietuvių tradicijose paprastai uošvienė yra ta „bjaurybė“, kuri viską gadina, o uošvis... Na, nepamenu, kad jis būtų labai jau dažnai minimas. Kita vertus, Vakaruose dažni filmai apie nuotakos tėvą... Bet nepamirškim, kur gyvenam!

Tiesa, verta pagirti tėvo laikyseną ir sukritikuoti motiną. Nes jei jau vestų, tai vestų iš meilės. Kam dar gundyt? Ir dar turtu? Ir dar, kai matosi, kad vyras palaidūnas?..

Kalbant apie „palaidūniškumą“... Pažiūrėkit į šią vietą:

*Jei mergina darbšti bitelė,
Laižyk sau medų ir kaijuok.*

Aš už tai, kad mergina būtų „darbšti bitelė“. Bet kalbant apie vyrus... Šito „tikro vyro“ stereotipo nesuprantu. Nes, kaip pasakyta šioje dainoje, „drūtas“ vyras, turėdamas gerą žmoną, gali nieko

nedaryti ir tiesiog „kaifuoti“ (beje, vėl nelietuviškas žodis lietuviškame popse). Dažnai tenka susidurti su situacija, kai vyras yra įsivaizduojamas ne kaip savo merginai/moteriai namų ruošoje padedantis (tokį daugumą „tikrų vyrų“ iškart apšauktu lepšiu, kuris nemoka savo „bobos“ sutramdyti), o kaip fotelyje prieš televizorių išsitiesęs storulis, vienoje rankoje laikantis televizoriaus pultelį, kitoje alaus butelį. Vėlgi aš negaliu pasigirti didele vyrų ir moterų santykių specialisto patirtimi, bet ir iš to, ką jau spėjau sužinoti ir pamatyti per šį gyvenimą, galiu pasakyti, kad moterys būtų kur kas laimingesnės, jei vyrai neatitiktų mano anksčiau aprašyto „tikro, drūto vyro“ „idealo“.

Tarp kitko:

*Bet mergina juk ne paukštelis,
Ar būtinai ją reik žieduot.*

Keista, aš kaip tik daugumą savo pažįstamų merginų vadinu paukštelių vardais (konkrečiai: Žvirbleliu, Lakštingala ir Varna). Ir tai nereiškia, kad žadu jas žieduot. (Na, bent jau ne šiuo metu... Ir tikrai ne Varną!)

Dabar, grįžtant prie pagrindinės dainos minties, pažiūrėkit šičia:

*Aš nors padūkęs, bet nedurnas,
Todėl nerūpi uošvio turtas.
Ir nors esu aš vyras drūtas,
Man rūpi tik darželio rūtos...*

Ši daina, reikia paminėti, tikrai logiška, nors ta logika ir šykštoka, ir jei galima rasti nelogišką vietą, tai ji prieš jūsų akis. Jeigu jis iš tiesų būtų toks „nedurnas“ ir „padūkęs“, paimtų turtą ir dingtų. Juk norint išlikti „drūtam“ ir toliau vilioti „darželio rūtas“ reikalingi nemaži „turtai“.

Ir pabaigoje vieta, kelianti „susirūpinimą“:

*Dienos lekia vėju,
Jau baigiu nūvyst,
Valgau ir lieknėju...*

Valgymas ir lieknėjimas kartu su blogėjančia savijauta ir prastėjančia išvaizda („nuvytumu“) įspėja apie kažkokią tikrai rimtą ligą. Arba aš tiesiog per dažnai žiūriu „Daktarą Hausą“...

Apbendrinimui du dalykai. Pirma: garsi Vakarų pop padangės dainininkė Beyonce (nesu jos fanas, bet dominantis pasauline muzika jos nežinoti neįmanoma) šiais (2009) metais dominavo pagrindiniuose pasaulinio lygio muzikos apdovanojimuose su daina „Single ladies“, kurios pagrindinė (ir iš esmės vienintelė) priedainio eilutė skamba taip: „if you liked it then you should have put a ring on it²“. Išvada: jei jūs manot, kad gyventi palaidai vis dar „kieta“ ir madinga, jūs labai klystat. Ir antra: šita Andriuko daina gali būti graži ir verta dėmesio. Kokiu būdu, paklauskite jų? Paprasta: tiesiog išjunkit garsą, pamirškite, apie ką daina, ir žiūrėkit į šokinėjančius stulpelius winamp'e.

6 vieta: Raketa – Mūsų tai neleičia

Nežinau, jau supratot ar ne, bet aš esu labai „keistas“ žmogus. Na, bent taip mano dauguma mano bendraklasių ir šiaip pažįstamų. Kodėl jie taip mano? Geras klausimas. Gal todėl, kad man įdomu ieškot naujos, netradicinės muzikos. Gal todėl, kad man įdomu spręsti įdomius matematikos ar fizikos uždavinius. Gal todėl, kad man įdomu istorija, politika (tarptautinė, Lietuvoje nieko įdomaus). Gal todėl, kad man įdomu... Pala... Pastebit, kad kartojasi žodis „įdomu“?

Būtent. Šiais laikais dauguma mano bendraamžių, kuriuos pažįstu, visiškai nebesidomi tokiais dalykais. Jie apskritai nelabai kuo domisi. Vieninteliai juos dominantys dalykai yra šie: kaip neatsilikti nuo mados (drabužių, muzikos, pomėgių... taip, taip, yra net ir madingi/nemadingi užsiėmimai/pomėgiai), žinoti, ar bus šokiai ir kur bus išgertuvės po jų (svarbiausia ketvirtadienio tema!). Na, ir, žinoma, egzistuoja dalykai, kuriais negalima domėtis ar ko negalima daryti, kad negautum

² Išvertus iš anglų kalbos (ne pažodžiui): „Jei tau patiko, reikėjo užmauti žiedą ant jo (ant piršto, autoriaus pastaba)“

„durniaus“ vardo. Tiesa, aš stengiuosi galvoti, kad, taip mane vadindami, jie turi galvoje žodį „keistas“, o žodį „keistas“ stengiuosi įsivaizduoti kaip žodžio „išskirtinis“ ir/ar „įdomus“ sinonimą, o būti išskirtiniam ar įdomiam man patinka. Taigi sakydami „durnius“, jie man sako komplimentą. Geras, ką?!

Taigi, turint galvoje mano „nesveiką“ (taip, taip, man ir šį žodį yra sakę... ir ne kartą!) smalsumą ir tai, kad kažkodėl dauguma mano pažįstamų yra kone apatiški visiems tikrai įdomiems dalykams, nusprendžiau į šuns dienas išdėti dainą, kuri propaguoja apatiją ir abejingumą. Taigi, pradėkim:

*Kai skustas daigas iš tiunguoto golfo
Su bambaliu alaus vaidinti donžuaną bando
Ir po-poniatjėm gyvenimą man dėsto,
Manęs tai neliečia,
nes man vienodai šviečia.*

Turiu pripažinti: kas kūrė šitą dainą, puikiai suprato, kad kada nors man teks ją nagrinėti ir ieškoti joje kabliukų. Todėl, rašydamas beprasmę dainos vietą, kurioje nėra daug logikos ir kurią dėl to nelabai įmanoma nagrinėti ar rimtai/protingai kritikuoti, tas šaunuolis privėlė daugybę nelietuviškų žodžių. Teliėka padėkoti. Ir pasipiktinti tuo, kad kažkodėl lietuviai nebesugeba lietuviškose dainose vartoti lietuviškų žodžių!

Kalbant toliau, likusi daina jau turi mintį, kurią galima kritikuoti. Pažiūrėkit čia:

*Ryte po baliaus man tėvai vis bando aiškinti,
Kad laikas surimtėti,
ramiai gyvent pradėti,
O aš tingiu,
nors jiems norėčiau pasakyti:
Manęs tai neliečia,
nes man vienodai šviečia.*

Aš, aišku, neprieštarauju jaunatviškam maištavimui prieš tėvus (kol jis nesibaigia ligoninės reanimacijoje skrandžio plovimu), bet ši vieta yra truputį „per stipri“. Nes ji ne tik reklamuoja maištavimą „baliukus“, trunkančius kiaurą naktį, bet ir tinginystę. Ir nors (išduosiu mažą paslaptį) tinginystei bus paskirta visa daina, tenka tik liūdnai pripažinti, kad, šalia apatijos, kita labai žalinga jaunimo savybė yra tinginystė (žinot, taip rašydamas jaučiuosi gerais penkiasdešimt metų vyresnis, nei esu).

Beje, noriu atkreipti dėmesį į žodžius apie politiką:

*Ir vėl per teliką kalbanti galva
Apie politiką man šneka,
Nuo jos jau vėmti noris.
Koalicija,
Partija,
Mokesčiai, biudžetas.
Manęs tai neliečia,
nes man vienodai šviečia*

Štai už tokius žodžius galima dainos kūrėjui kailį nudirti. Esmė yra ta, kad mūsų politinė sistema (o varge, aš politikuoju, geruoju tai nesibaigs...) yra savotiškoje ir labai kvailoje karuselėje: žmonės skundžiasi valdžia, ja nusivilia, mano, kad ji nieko negali ir, užuot per rinkimus išrinkę normalias partijas, ignoruoja rinkimus arba „maištaudami“ renka populistus, kurie tik dar labiau blogina padėtį ir skatina žmones manyti, jog jie negali lemti politikos, todėl šie per kitus rinkimus daro dar didesnes nesąmones. Turint galvoje mūsų šalies politinę ir ekonominę padėtį (ir ne tik dabar, bet ir tada, kai ši

Tiesa, apie merginos ryšį su kažkokiu dieviškumu (nebūtinai dievišką grožį) išvadą galima padaryti iš jos „dieviškų“ galių orui:

*Ten, kur eina ji,
Ten oras atšyla
Ir vėjas pakyla.*

<...>

*Ten, kur eina ji,
Ten vasarą sninga...*

Arba tiesiog galima daryti išvadą, kad ji dirba nešike industriniame šaldytuve ir jos vardas (pavardė? pravardė?) Ciklonas. (Ciklopas, aišku, geriau skambėtų.)

Dar apie jos grožį užsimenama šioje priedainio vietoje (beje, priedainio kartojimas šioje dainoje kone užmušantis – jis pakartojamas aštuonis kartus!):

*Verta milijono,
Graži be diplomo.*

(Tik nukopijavęs supratau, kad sakydamas „šioje priedainio vietoje“ iš esmės paminėjau du trečdalius viso priedainio...)

Tai gi, verta milijono, graži be diplomo. Šaunu. Bet ką tai turėtų reikšti?

Pradėkim nuo „verta milijono“. Paprastai taip vertinamos tik dviejų rūšių gražuolės: tos, kurių „privalumų“ tobulinimas vertas milijono, ir tikrai aukšto lygio „seniausios profesijos atstovės“. Pastarosios kažki ar paprastai vertinamos daugiau nei pora šimtų litų (šiaip tai nežinau aš tiksliai tų „tarifų“, jei ką), tad jei jau „verta milijono“, turėtų būt kažkas nepaprasto.

Toliau pereikim prie „graži be diplomo“. Tai gi... Žinau, kad pasirodysiu kvailai, nes nuolatos visas naujienas sužinau paskutinis, bet gal Lietuvoje įvestas koks „grožio sertifikatas“/„grožio diplomas“? Ir jei nori vadintis gražia panele, reikia jį turėt?.. Ne, aš rimtai. Jei taip yra, pasakykit...

Dar lyg apie jos grožį yra pasakoma fraze:

*Super praeivė,
Podiumo deivė.*

Bet! Bet man daug įdomesnė pasirodė ši vieta:

*Ten, kur eina ji,
<...>*

žemė siūbuoja.

Dabar „susuksiu bajorį“: mano bendraklasiai taip tyčiodavosi iš vienos storulės. Tad negi ši gražuolė yra... storulė?

Ne, ne, tik ne tai! Bet po galais... Viskas sueina: liftas „užstringa“, nes ji per didelė ar per sunki. Eismas sustoja, nes ji pernelyg lėta, kad pereitų per gatvę laiku. Dar tai paaiškina jos Ciklono/Ciklopo pravardę (kaži ar gražuolei tokią duotų) ir darbo vietą (ne netelpa galvoj, kaip graži mergina gali dirbti šaldyto maisto fabrike).

Bet svarbiausia, šią mintį patvirtina dainos žodžiai:

*Ten, kur eina ji,
<...>*

šokas ištinka.

Pripažinsiu, mane kelis kartus tikrai pribloškė kelių praeivių „apsileidimo“ lygis. Ir aš dar gan ramiai į viską reaguojantis žmogus. Tad manau, kad gal galėjo būti tokių, kuriuos ištiko šokas...

Jau žinau, ką jūs man sakot: o „podiumo deivė“? „Verta milijono“?.. „Graži be diplomo“?! Ech, mano brangūs draugai... Yra toks dalykas kaip storulių mados, kurias reikia kažkam demonstruoti.

Be to, yra nemažai „įdomų skonį moterims turinčių“ (kalbant žmonių kalba – iškrypusių) turtuolių (mėgstu paskaitinėti internete „pletkus“ apie turtuolius-keistuolius), kuriuos žavi storulės ir kurie dėl jų bet ką (ar bet kiek) atiduotų. O dėl diplomo... Kaži ar storulei tą „grožio sertifikatą“ taip lengvai išduotų (spėju, ten plonos ir dailios panelės dominuoja)...

O kalbant apie tai, kad storulė vadinama gražuole, tai žinot... Koks kieno skonis.

Taigi, kokią išvadą mes iš to galime padaryti? Paprastą: niekada, aš pasakiau NIEKADA(!) nesistenkim nagrinėti „blondinės“ dainos „blondinėms“ apie „blondines“, nes netyčia iš „grazuolės kaunietės“ gali pasidaryti storulė keista pravarde, dirbanti šaldyto maisto fabrike.. Ai, ir neskubėkit manęs teisti: aš ne prieš plaukų spalvą, o prieš mąstymo būdą.

4 vieta: Dangė (o paskui ir kitos dainininkės) – Nes tik blogoms mergaitėms viskas

Blogos mergaitės, blogos mergaitės, blogos mergaitės. Blogos mergaitės visur! Blogos mergaitės scenoje, blogos mergaitės gatvėje, blogos mergaitės mokykloje, blogos mergaitės... Jums dar neatsibodo?

Man jau. Jau atsibodo per visur kišamas šitas „blogų mergaičių“ kultas. Toks jausmas, kad jei Tu bloga, vadinasi, Tu gera, ir jei Tu gera, vadinasi, Tu bloga. Logiškuo viršūnė, ar ne?

Ir štai daina, nuo kurios turbūt viskas prasidėjo. Dangės „Nes tik blogoms mergaitėms viskas“. Įdomu tai, kad paskui šią dainą sudainavo ne viena kita garsi dainininkė (pavyzdžiui, Valinskienė). Nieko nuostabaus: daina, iš pirmo žvilgsnio, tikrai gerai „sukalta“, gerai skamba ir yra įsimenanti.

O ką galima pasakyti apie šios dainos žodžius? Pradėkim nuo to, kad čia yra tikrai gerų minčių apie tai, ką savo dukterims ir šiaip jaunoms merginoms sako jų artimi giminės:

Būk gera, nuo vaikystės vien girdžiu, tik būk gera.

Tu būk dora, kala man į galvą vis, tik būk dora.

Būk tyra tartum rytmečio aušra,

Būk skaisti...

<...>

Būk gera, nuo mokyklos kala man, tu būk gera,

Tu būk dama, man kartoja visos tetos ir mama.

Nekalta būk lyg nuotaka balta,

Nuolanki būk, jei nori gerą vyrą pasigaut.

Aš, aišku, nesakau, kad tėvams, mamoms, mokytojams ir giminėms reikia akiai paklusti (turbūt dėl tokios savo nuomonės taip dažnai ir esu jų kritikuojamas), bet kartais reikia įsiklausyti į tai, ką jie sako. (Vis dar negaliu sau atleisti už tai, kad neklausiau mamos, kai ji man prieš penkerius metus siūlė mokytis groti pianinu...) Nes visgi čia išdėstyti tikrai geri patarimai merginai, kuri nori tapti tikra dama (mano nuomone).

Ir, beje, patrauklioms ir „geroms“ mergaitėms vyrų „gaudyti“ (pasigauti, beje, galima tik slogą) nereikia: jie patys pas jas ateina.

Dar verta paminėti, kad su šiais patarimais eina ir perspėjimas:

Jei nenori pirma laiko atgailaut...

Gera pastaba. Įdomumo dėlei noriu pasakyti, jog pastebiu, kad net kai kurie mano bendraklasiai tikrai atgailauja dėl to, ką yra padarę („Nu kokio (keiksmazodis) aš tada rūkyt pradėjau!“) ar nepadarę („(keiksmazodis), reikėjo mokytis šeštoj klasėj!“). O atgailauja, beje, ne „geriečiai“, o „blogiečiai“.

Ir kaip atsakoma į visus šiuos patarimus ir perspėjimus? Ogi šitaip:

Bet į viską nusispjaut!

Aš labai norėjau kažkur įkišt Vilijos dainą „Spjaudau sau ir gaudau“. Būčiau rašęs „Top 20“, ji tikrai ten būtų vien dėl to spjaudymosi motyvo. Fu, negaliu jo pakęst! Taip ir norisi pasakyt visiems tiems spjaudaliams: „Nesispjaudykite, dar laimę netyčia apspjausit.“

O grįžtant prie „blogų mergaičių“ dainos po šio „nusispjovimo“ eina priedainis, kuriame įrodinėjama, kaip šaunu būti blogai. Panagrinėkim jį po mažą gabaliuką:

Nes tik blogoms mergaitėms viskas...

Tikrai? Ir kas gi tas viskas? Pinigai, pripažinimas, vyrai? Turiu galvoje, vyrai, ateinantys vienai nakčiai, jų sumokėti pinigai ir pripažinimas tarp tokių vyrų?..

O ar tas gerąsias ims kas?

Aš, aš, aš! Imu! Tik duokit!.. Jei dar neišgraibstytos visos tokios...

Kam vedybiniame guoly reikalingi angelai?

Gerą klausimas. Na, matau vieną priežastį. Gan rimtą. Kai vedybiniame guoly turi „angelą“, tu nori grįžti į tą guolį, tu nori prisiglausti prie jos, prie jos švelnių sparnų plunksnų. Sakot, nenorit to? Puiku. Bet kažin ar jums malonu kiekvieną kartą glostant savo „kipšiukės“ plaukus vis kliūt už kietų jos ragų?

Tegul šventuolės gauna dangų,

Mes jaunystės laiką brangų.

Atrodytų, visai teisingos dalybos. Tik, matot, šventuolės, kaip bebūtų, irgi bus jaunos. Tad jos turės tai, ką turėsit ir jūs, blogos mergaitės (neaiškinkit, kad blogosios bus ilgiau jaunos – plastinių operacijų „atjauninimai“ tikra jaunyste nelaikomi). Užtat, „blogietės“, neturėsit to, ką gerosios pelnytai gaus (t. y. dangaus).

Švęsim, nes po to bus per vėlai!

Žinau šį visuomenėje paplitusį požiūrį: „švęskim, gerkim, „tūsinkimės“, nes paskui būsim per seni ir nebeįdomūs“. Iš dalies pritarčiau tam. Aišku, kol tas šventimas yra proto ribose, o jo metu vartoti „skysčiai“ ar „medžiagos“ netrumpina ir taip trumpos jaunystės (pasidomėkit rūkalų ir alkoholio poveikiu žmogaus odai ir suprasit, ką turiu galvoje) ar net paties gyvenimo (pasidomėkit rūkalų, alkoholio ir kito šlamšto poveikiu organizmui ir suprasit, ką turiu galvoje).

Daina baigiama truputį pakeistu priedainiu:

Nes tik blogoms mergaitėms viskas,

O ar toms gerosioms liks kas.

Kas liks gerosioms? Na, pagalvokim: šeimyninė laimė, gražūs mylintys vaikai, mylintis vyras, graži senatvė su daugybe mylinčių anūku... Bet po galais, argi verta dėl to paaukoti pagirias ir neplanuotus nęštumus?!

Naktimis aidės tikrų širdžių varpai tokie vieni...

Aidės. Tikrai aidės. Ir aidės garsiai. Taip garsiai, kad juos tikrai kada nors išgirs kitos vienišos širdys. Ir vienišų širdžių neliks (ech, koks aš kartais nerealistiškas romantikas).

O man skirtą žemės rojų

Susikursiu per rytojų.

Dažnai girdžiu šį motyvą. Dauguma žmonių sako, kad va, viskas! Nuo rytojaus keis savo gyvenimą, pradės laikytis dietos, mokytis ar panašiai. Įdomu tai, kad rytojui tapus šiandiena, ketinimai kažkodėl vis tiek lieka „rytojuje“. Kas iš to išeina? Vietoj „susikurto žemės rojaus“ žmogus lieka tik su nuoskauda, kad gyvenimas buvo nieko vertas, ir pykčiu, kad „kažkas“ sugadino jo gyvenimą (net nuostabą kelia, kaip lietuviai nesugeba pripažinti savo klaidų ir kalčių).

Ai, dar: aš nežinau, kas čia turėta galvoje minint rojų (bijau, kad mano ir dainos autoriaus nuomonės šiuo atžvilgiu nesutampa), bet įtariu, kad normalioms mergaitėms jį susikurti bus kur kas lengviau (dėl to, kas joms bus likę ir kas iš tikrųjų yra „rojus žemėje“).

Nes į dangų jau pateksim per seni

Pastebėjimas: pirmajame priedainyje yra tiesiai šviesiai pasakoma, kad blogosios mergaitės gerosioms palieka dangų („Tegul šventuolės gauna dangų“). Tad kokio velnio jos tikisi ten patekt?..

Pabaigoje keletas pastabų, be kurių, bijau, susidarysite „blogą“ nuomonę apie mane. Pirma, man patinka merginos, kurios neieško žodžio kišenėje ir yra truputį pasiutusios (tiesa, su sąlyga, kad jos tokios yra be „linksminančiųjų gėrimų“). Aš nemanau, kad tėvai, mokytojai ar kiti pamokslauti linkę žmonės turi teisę nurodinėti jaunuoliams, kaip jiems gyventi ar ką daryti. Aš mėgstu linksmintis ir leisti laiką su merginomis, nesu „surūgėlis“, na, bent jau ne toks didelis, kaip galėjo pasirodyti. Ir svarbiausia, nemanau, kad ši daina yra labai bloga. Apskritai, tai turbūt pati geriausia (muzikos ir žodžių atžvilgiu) daina šiame tope... Tik štai šioje dainoje iškeltos mintys man labai ne prie širdies. Būtent todėl ji taip aukštai. Na, bet žinot, kaip yra: tikras ir tyras blogis visada yra nepaprastai gražaus pavidalo, dėl to ir dievinu Deathstars muziką (bet tik ne jų klipus!).

3 vieta: Olialia pupytės – Išpildyk mano norus

Ką tik aprašiau dvi dainas, kurios gerokai skiriasi viena nuo kitos. Žinot, kas jas apibendrina? Ogi ši daina, kurią aprašysiu dabar.

Tiesa, pradėsiu nuo to, kad nesu prieš gražias merginas scenoje. Tik, aišku, tas mano grožio suvokimas turbūt kitoks nei daugumos lietuvių (tegyvuoja aukštos juodaplaukės skaisčiai balta oda ir gražiomis kojomis!)..

Bet pradėkim viską iš pradžių. O kada buvo visko pradžia? Matyt, kai prieš galai žino kiek metų Lietuvoje atsirado vadinamos „Olialia pupytės“ ir jų kalendoriai. Tada neturėjau nieko prieš jas. Kas man darbo, jei kažkokių žmonių kažkokiai vietai geriau, kai kažkur ant sienos kabo kažkoks kalendorius, kuriame staiposi kažkokia blondinė su vienais apatiniais?

Tačiau bėda buvo ta, kad tie, kas iš šių „pupyčių“ užsidirbinėjo, nusprendė, kad kalendorių negana. Prasidėjo Olialia vakarėliai. Kadangi manęs tokie dalykai nedomina, aš toliau jas ignoravau. Tada per televiziją pradėjo reklamuoti „Olialia sexy cola“ (dabar jau ir kiti „maisto produktai“ su panašiu pavadinimu atsiranda). Neragavau jos (apskritai jokių „kolu“ į burną neimu), tačiau abejoju, ar ji labai skirtųsi nuo likusių kolas rūšių... Bet ir tai nėra labai blogai.

Blogai buvo tai, kad kažkam šovė geniali mintis iš „pupyčių“ padaryti dar ir dainininkes. Matyt, pasireiškė mąstymas: „Lietuvoj bet kas gali būti dainininkas“. Ir, deja, šis mąstymas vėl pasirodė esąs teisingas. Jų albumai parduotuvėse, jas rodo per televizorių, jų krūtų didinimo operacijos kone svarbiausia naujiena Lietuvoje, jos dar didesnės garsenybės, nei buvo. Jos tikros Lietuvos popso padangės žvaigždės.

Ir turbūt nieko nenustebinsiu pasakęs, kad jų „traukiamos“ (pagal fonogramą, tiesa) dainos yra prastos. Tiek muzikine, tiek ir tekstų prasme. Tiesa, tai sukėlė man nemažų problemų: jau nežinau, kiek kartų čia aprašinėjau nelogiškas, tiesai ar sveikam protui prieštaraujančias dainas. Aprašinėti dar vieną nebūtų jokio įdomumo. O aprašinėti būtent šių „dainininkių“ muziką labai norėjau.

Išganymas atėjo su šia iš tiesų gan „įdomia“ daina, kurią galima būtų apibūdinti kaip „tikrai gerą patarimų rinkinį vaikinui, kuris nori „pakabinti“ „blondinę“. Taigi, pradėkim nuodugnią teksto analizę. Ir kaip tikras matematikas (nors šiaip toks ir nesu) nagrinėsiu įrodydamas du dalykus: kad tai „blondinių daina“ ir kad tai daina „geras patarimas vaikinams“.

Pradėkim nuo „blondiniškumo“. Jo čia pilna. Tarkim, vieta apie saulę:

*Kad mano meilė niekad nesibaigtų,
Kaip saulė visad šviestų danguje.*

Aš suprantu, kad popsas ir „blondinės“ visada meilę lygina su šviesa, saule danguje, bet, pagalvojus logiškai, jei toks noras (saulė danguje amžinai) išsipildytų, ta žemės pusė, kuri būtų atsukta į saulę, virstų išdeginta dykyne, o nusuktoji (pasaulis juk apskritas, jei ką) virstų amžinu ledynu. Kaži ar daug kas to norėtų.

Kalbėdami apie karštį, šaltį ir panašias stichijas pažiūrėkit čia:

Aukščiau, aukščiau, nebijok sudegti.

Žinau, kad rizikuoju būti apšauktas kaip per daug priekabus, bet kylant aukštyrų temperatūra krinta. Ir norint pasiekti tokį atstumą iki saulės, kad ši imtų rimtai kaitinti, reikėtų praskristi bent keletą milijonų kilometrų per stingdantį (radioaktyvų, mikrometeoritų ir neaiškios kilmės spindulių ir ateivių pilną, beorį) kosminį vakuumą.

Dar linksma yra vieta apie širdį:

Aš nežinau, kodėl širdis kaip paukštis

Krūtinėj plazda, gali išsiveržt.

Paklauskite, kas čia blogo? Juk toks gražus pasakymas! Tiesiog širdis dėl pernelyg greito plazdėjimo greičiau ne išsiverš, o sustos (kalbant mediciniškai, žmogų ištiks infarktas).

Na, ir štai visų šių „blondiniškų“ pasisakymų viršūnė:

Mes skrisime kartu,

Pasiklydę tarp žvaigždžių.

Vėlgi, gal aš jaučiu pernelyg didelę meilę knygoms ir tam, kas jose rašoma, bet jei kas nors skaitė apie senovę ir senovės jūreivystę, turėtų žinoti, kad būtent pagal žvaigždes senovėje ir buvo orientuojamasi bekraščiuose vandenynuose. Išvada: tik neapsiskaičiusiam žmogui gali atrodyti, kad visi tie taškeliai danguje yra klaidi nesąmonė.

AI, beje, yra viena vieta, kur merginos nesuklydo su savo palyginimu:

O aš tirpstu kaip šokoladas karšty...

Nes pripažinkim: juk šokoladas iš tikrųjų tirpsta karštyje. Išvada: jos „blondinės“, bet dar ne visai beviltiškos. Juk taip?..

Taigi, dabar, kai esam šimtu procentų įsitikinę, kad daina „blondiniška“, pereikim prie įrodymo, kad tai patarimas vaikinams, norintiems suvilioti „blondinę“:

Išpildyk mano norus ir aš būsiu tavo...

<...>

Išpildyk mano norus, padovanok svajonę...

Čia yra pirmas ir pagrindinis patarimas bet kokiam vaikinui, kuris žada gadintis sau nervus (ar net gyvenimą) santykiais su „blondine“. Nes nesvarbu, koks romantiškas bebūtų vaikinas, koks jis būtų apsiskaitęs, protingas ar išvaizdus, jei jis nepalaikys „meilės“ dovanomis (patartina kuo brangesnėmis), tokia „meilė“ pasmerkta žlugti.

Aš negalvoju, kad viskas gali baigtis,

Juk tu šalia.

Dar vienas neblogas patarimas. Visada būti šalia „blondinės“. Nes kitaip didelė tikimybė, kad ją užkalbins kitas, išvaizdesnis/turtingesnis vaikinas ir ji nebebus „Tavo“. Prie to paties dar galima paminėti ir šį patarimą:

Greičiau, greičiau, nebijok gyventi,

Aukščiau, aukščiau!

Šiuolaikinės „blondinės“ nemėgsta „lėtų“ vaikinų. Ypač jei jie pirma galvoja, prieš kažką darydami. Kodėl? Turbūt tai vienas iš tų nedaugelio dalykų, kurių aš nežinau. Galbūt jos bijo, kad kai vaikinas sustos ir pradėjęs mąstyti, kodėl meta pinigus į balą, netyčia suvoks ir tokių santykių

beprasmybę. Galbūt dėl jų pačių lengvabūdiškumo joms nesinori rimtai mąstančio vaikinio. O galbūt joms tiesiog patinka žiūrėti, kaip vaikinai iš paskutiniųjų beprasmiškai plūkiasi dėl jų.

Ir paskutinis patarimas, kuris, nors ir yra gerai užmaskuotas, bet nepaprastai svarbus, yra toks:

Įkvėpk daugiau oro ir apkabink mane.

Tikiuosi, supratot, ką ir kodėl čia norima pasakyti? Ne? O jūs gerai išžiūrėkit. Išsiskaitykit į kiekvieną raidę. Na?.. Vis dar nieko? Gerai, aiškinu: smaugliai, apkabinę auką, sulig kiekvienu aukos atsikvėpimu spaudžią ją vis stipriau ir stipriau, kol šiai tiesiog nebelieka oro. Tikiuosi, dabar aišku, kuo šis patarimas pravartus vaikinui?..

Manau, viskas. Aišku, galėčiau pakomentuoti dar kelias dainos vietas, bet... Manau, jau prisiskaitėt moralizavimo apie lengvabūdiškumą, beprasmybes ir nelogiškumus iki soties.

Kaip ir minėjau, ši daina apibendrina tiek ir Yvos „milijoninę kaunietę“ (visgi šios abi dainos labai jau „blondiniškos“), tiek ir Dangės „blogas mergaitės“ („Olialia pupytės“ visada vaidino „blogiukes“).

O šios dainos apibendrinimas bus trumpas: jums vis tiek patinka popsas? Patinka blondinės scenoje? Patinka kone beprasmiškai ar net vulgarūs dainų tekstai? Puiku. Tada klausykit, kaip dainuoja Lady Gaga. Viskas tas pats, tik dar pridėti galima tokius dalykus kaip nenuginčijamą talentą, stublinančius pasirodymus ir puikų gyvą dainavimą (na, ir dar nepalyginamai gražesnes kojas).

2 vieta: Žilvinas Žvagulis – Laisvo oro direktorius

Kadaise mūsų proseneliai gyveno sunkiai. Reikėjo daug dirbti vien tam, kad išgyventų. Ir jie dirbo. Dirbo iš širdies. Dirbo ir dainavo. Apie tuos pačius darbus: sėja, javų pjovimą, arimą, ganymą... Ir dainavo didingai, su džiaugsmu. O kiekvienas tinginys virsdavo kaimo kvaileliu ir atstumtuuju.

Bet praėjo daugiau kaip šimtas metų ir štai iš kažkur išlindo „veikėjas“, kurio vardas Žilvinas Žvagulis, ir sukūrė dainą apie tai, kokia šauni yra tinginystė. KA???

Po galais, mes gyvenam laikais, kai reikia dirbti! Ir jei ne dėl tėvynės ar aukštesnių tikslų, tai bent dėl savęs. Tik taip galima kažko pasiekti. O jis mat jaunimą moko, kad tingėti yra gerai!

Ir štai, kai buvau jau pasiruošęs važiuoti ieškoti to, kas tai sudainavo (kad galėčiau „įsūdyti“ kokius du „golus“ į jo „durną“ galvą), dar kartą perskaičiau žodžius (tam, kad tiksliai žinočiau, už ką ketinu „sėsti“ po visko) ir... Pats pasijutau kaip į galvą gavęs. Nes daina turi visai kitą prasmę!

Aišku, apie tinginystę ir apatiją viskam kalbama daug kur:

Greičiau mirtis pagaus tųpykloje

Nei mane dirbantį suras.

<...>

Todėl gyvenime reikia pailsėt

Ir nesiruošiu daugiau

Anei art, anei sėt.

<...>

Bet viskas man vis tiek.

<...>

Aš laisvo oro direktorius,

Net jei dangus užgrius.

<...>

Man „do fėni“, man ne gėda.

<...>

Bet man dzin, nes man vienodai.

<...>

*Kai žmona laukės kenderio,
Neatpratau mušti dinderio.*

Bet, kaip bebūtų, jei pasižiūri į likusius dainos žodžius (nors ir nedaug jų liko), pamatai labai įdomų vaizdą. Pradėkim nuo šių priedainio eilučių:

*Aš laisvo oro direktorius,
Tėvelis rektorius.*

Akivaizdu, kad tinginiu šis žmogus tapo ne pats, bet buvo jos tiesiog išmokytas tėvo. Taip nutikti leido dvi svarbios aplinkybės:

Jau pavargęs tada gimiau...

<...>

Prisiekiu sau dar mokykloje...

Pirmoji, kaip matome, trauma, gauta nėštumo/gimdymo metu, o antra – niekam tikusi mokykla, kuri, užuot ko nors išmokiusi, leido galvoti apie tinginystę. Tiesa, turint galvoje visa tai, keista, kad:

*Tėvai mano stebisi,
Kad ligi šiolei dar ganau debesis,
Sako: „prisišauksi bėdą“...*

Juk kai pagalvoji, patys to išmokė. Kita vertus, peršasi dar viena išvada: nenormalaus požiūrio į gyvenimą išmokė nenormalūs tėvai.

Dar verta paminėti, kad šis žmogus nėra visiškai „sveikas“ ir gyvena labai nelaimingoje santuokoje:

*Net žmona nusivylusi,
Atseit net nejudu, kai ji mylisi.*

Aš šiaip nebesu mažas ir puikiai suprantu, kad kai kurie vyrai turi „problemų“. Ir ši eilutė puikiai jas parodo. Be to, tai pirmas kartas, kai girdžiu vyrą, apdainuojantį savo impotenciją. Matyt, tai tikrai rimta, jei jau apie tai net dainuojama...

Sako: „tu keistai atro dai“...

Paprastai moterys yra labai mieli, švelnūs, jautrūs ir kantrūs padarėliai, kurie drįsta skųstis tik tada, jei kas nors būna labai jau blogai (aš čia kalbu apie „normalias“ moteris/merginas). Tad toks akivaizdus jos skundas rodo tai, jog santuokai tikrai kažkas labai blogai.

Dar labiau nelaimingą ir net apgaule paremtą santuoką liudija šie žodžiai:

*Dar keista, kad be vyro prado
Kažkaip tas vaikas atsirado.*

Taip, tikrai keista, kaip vaikas gali atsirasti be „vyro prado“. Todėl peršasi tik viena išvada: vyriškas pradas buvo, tik... Labai įdomu kieno.

Be abejo, nereikia pamiršti ir didelių šio žmogaus problemų dėl alkoholio:

*Užkalęs, pakalęs – žinau tik tai tiek,
Kad viskas man vis tiek.*

Ši frazė kartojama kiekviename priedainyje, paskutiniame net kelis kartus. Tad tai puikiai parodo, kokia didelė šio žmogaus priklausomybė nuo alkoholio. O juk, pripažinkim, didžioji dalis gyvenimo problemų kyla tik dėl jo. Jau nekalbant apie tai, kad jis „padeda“ dirbti.

Žinoma, tai neatleidžia nuo atsakomybės už tokias frazes kaip:

*Turiu vilties, protingesni supras –
Greičiau mirtis pagaus tųpykloje,
Nei mane dirbantį suras.*

Ar...

Auksinis jaunimas – žinau, kas po kiek...

Eilutės, kurios tiesiogiai propaguoja tinginystę. Bet, kita vertus, kažgi ar daug kas klausytų nuprotėjusio recidyvisto (aišku, jei žinotų, kad jis toks), kuris dainuotų apie tai, kaip linksma yra skersti žmones (nors ką gali žinoti šiais laikais...).

Pabaigai pasilikau šį posmelį:

*Va tokia štai istorija,
Gyvenimas – sanatorija.
Nesvarbu, kaip laiką leisi,
Po žeme vis tiek sužaisi.*

Per šiuos aštuoniolika savo gyvenimo metų (na, ir dar penkiasdešimt vienus mano praėjusio gyvenimo metus, kai buvau Napoleonas) aš supratau, kad kiekviena mūsų gyvenimo diena mus artina prie kapo duobės, tad jei norime daryti kažką, turime daryti tai dabar, nes vėliau bus per vėlu. Jokia tinginystė (išskyrus protingą poilsį) negali būti pateisinta. Ir tikrai gaila, kad šiais laikais įsigali visiškai priešingas požiūris. Ši daina tik jo išraiška (ir aš vėl moralizuoju...).

Taigi, kokias galime daryti išvadas? Kaip visada: kai pažvelgi į dainą ir pradedi ją nagrinėti „po šapelį“, pamatai, kad pirmas įspūdis yra visiškai priešingas tikrovei ir kad ši daina yra ne skandalingas tinginystės himnas, o tiesiog nelaimingo, dar kūdikystėje traumoto alkoholiko sapalionės. Bėda tik ta, kad 99.9% šių dainų girdėjusių žmonių jos nenagrinėjo ir suprato tiesiogiai. O tai, kaip bebūtų, jau yra didelė bėda (turbūt nenuostabu, kad mano bendraklasiai, šios dainos fanai, iš stiprių vidutiniokų per kelerius metus virto prasčiausiais klasės mokiniais).

1 vieta: Naujajietuviai – Afigienai

Prieš pradėdamas: aš nekeičiau nė vieno šios dainos žodžio, net jei jie ir yra necenzūriniai. Nes jei jau rašyt, tai rašyt tiesiai, kaip yra.

Taigi... Ilgai ieškojau, kokiai dainai būtų galima atiduoti šią vietą. Ji turėjo būti savotiškas visko, ką iki šiol rašiau, apibendrinimas. Ji turėjo būti beprasmiška ir tuo pat metu žalinga dėl savo prasmės. Ji turėjo būti žinoma jaunimo. Galų gale ji turėjo turėti lietuviškus žodžius. Ir kai radau dainą į šią vietą, sutrikau, nes... Iš esmės „to“ nebuvo galima pavadinti daina ir labai abejotina, ar „tai“ turėjo lietuviškus žodžius.

Kalbu apie garsiųjų, skandalingųjų, antivisuomeniškujų „Naujajietuvių“ dainą „Afigienai“. Turiu prisipažinti: ne po pirmo perskaitymo supratau, kas čia blogai. (Tiksčiau, kodėl taip blogai. Kad visa daina yra ypač bloga, ir taip aišku.) Ilgai maniau, kad ši daina neturi nei prasmės, nei formos – nieko.

Pradėsim netradiciškai. Nuo paskutinių dainos eilučių:

*Vagystė, afigienai
Pagavo, afigienai
Supizdino, afigienai, jo
Tu užmiegi
Tu sapnuoji
Neprisimeni
Raudona šviesa
Afigienai
Sankryža, afigienai
Tu tu tu negyvas
Afigienai*

Kaip bebūtų keista, šią dainos vietą norėčiau pavadinti savotiška šioje dainoje pasakojamos „istorijos“ pradžia. Kodėl? Nes prieš mirtį dauguma žmonių atsimena savo gyvenimą. Šio vargšo atveju tas gyvenimas paskutinėmis dienomis nebuvo lengvas:

Pareigūnai, afigenai
Advokatai, afigenai
Teismas, afigenai
Praloštas, afigenai
Kaltas, afigenai, jo
Užsipariņęs, afigenai
Alkoholikas, afigenai
Lombarde

Pripažinkim, ne vienam tikrai geram žmogui yra taip buvę: padarai „klaidą“, tave pagauna „pareigūnai“, teisinei sistemai nerūpi, kad gal iki to nebuvai nieko blogo padaręs, teistumo įrašas uždaro visus kelius į normalų, gerai apmokamą darbą, šeima palieka, apima depresija, kurią imi skandinti alkoholyje... Sakote, ne? Kad žmogus kažkada mąstė gan gerai, protingai ir net kilniai, parodo ši jo „atsiminimų“ vieta:

Melstis, afigenai
Atgailauti, afigenai
Sielvartauti, verkti
<...>
Atleisti, afigenai
Nebeteisti, afigenai
Pasikeisti, afigenai
Susitaikyti
Išgelbėti, afigenai
Išsigelbėti, afigenai
Pasitarnauti
Ištiesti ranką, afigenai

Argi ne gražūs ir jautrūs šie žodžiai? Vos ne Motinos Teresės mąstymas! Negi tokį žmogų galima būtų apšaukti blogu?

Bet tai pala... Kaip toks nuostabus žmogus galėjo atsidurti tokioje apgailėtinoje padėtyje? Kur viskas prasidėjo? Na, matyt, visų pirma reiktų pripažinti, kad nors ir būdamas geros „dūšios“, šis žmogus visgi nebuvo tobulas. Pradėkim nuo merginų:

Papai, afigenai
Leškos, afigenai
Žopa, afigenai, jo
Kaklas, afigenai
Ausys, afigenai
Bikini zona, afigenai

Visiems tai skaitantiems vyrams: tik nesiraukykit! Ir pripažinkit, kad patys tikrai laikas nuo laiko pažiūrit į šias „grožybes“ (į kurias būtent, tiesa, jau skonio reikalas). Vyrams (normaliems, normalios orientacijos) tai normalu. Ir pačiame veiksme nėra nieko blogo. Tik žodžiai, esantys dainoje, tai nelabai tinkami parinkti.

Toliau apie mašinas:

Golfai, afigenai
Bulkos, afigenai

*CRX'ai ir corado, afigenai, jo
Hameriai, afigenai
Diablo, afigenai
Viperiai, afigenai, jo*

Taip, taip, čia kalbama apie mašinas. Aišku, tai norint suprasti reikia išeiti gatvės žargonu mokyklą. Bet kas jos nėra išėjęs?

O siejant šį posmelį su likusia dainos mintimi, viskas dera: šis vyras, be merginų, mėgsta ir mašinas. Natūralu ir pateisinama. Kaip ir jo buvimas sporto sirgaliu:

*Krepšinis, afigenai
Futbolas, afigenai
Pergalės, afigenai, jo
Daug alaus, afigenai
Skanduotės, afigenai
Užkimimas, afigenai
Irgi gerai*

Štai čia norėčiau sustoti ir atkreipti dėmesį į pirmą išryškėjusį šio vyro netobulumą: jis mėgo alų. Daug alaus. Šiuolaikiniais standartais, tiesa, tai nėra blogai. Dauguma tai net pagirtų. Bet vienas blogas įprotis veda prie kito. O tas kitas šiuo konkrečiu atveju yra...

*Pūsti, afigenai
Niūchinti, afigenai
Valgyti, leistis, šaudytis, afigenai
Ratai, afigenai
Amfa, afigenai
Koksas, afigenai, jo, hera hera*

Narkotikai. Taip, turbūt geresnio žmogaus sąmonės ir proto žudiko nėra. Kalbant apie narkotikus verta paminėti ir šią vietą:

*Parintis, afigenai
Gailėtis, afigenai
Griaužtis, afigenai, jo
Meluoti, afigenai
Pataikauti, afigenai
Kerštauti, afigenai, jo*

Iš dainos žodžių neaišku, ar šis vyras buvo depresyvus ir dėl to griebėsi svaigalų, ar svaigalų abstinencija turėjo jam tokį poveikį, bet neabejotina, kad jo problemos buvo didelės. Tiesa, tai vis dar nebuvo pražudę jo mąstymo:

*Gerbti, afigenai
Mylėtis, afigenai
Mylėti, rūpintis, afigenai
Pasiaukoti, afigenai
Pasikliauti, afigenai
Pasitikėti, atsiduoti
Afigenai
Žvaigždės
Žvakės
Žvilgsnis*

Afigenai, afigenai
Meilė, afigenai
Svajonės, afigenai
Sapnai
Artumas
Vestuvės
Afigenai

Taigi, ką čia matome? Teisingai, jis pamilo moterį. Jie draugavo. Jis jai jautė artumą. Tad tikrai suprantama, kad jie susituokė. Graži istorija. Bet tai kodėl tada tas žiaurus dainos galas/istorijos pradžia? Manau, šie žodžiai gali atsakyti į šį klausimą:

Daug linksmybių, afigenai
Žavėtis, afigenai
Neištikimybė, afigenai
Vaikai, afigenai
Problemos darbe, afigenai
Skolos, afigenai, jo

Kai dingio meilės sukelta euforija, žavesys, o pati meilė virto kasdienybe, kurioje reikėjo rūpintis vaikais ir namais bei dėl to paaukoti linksmybes, šis vyras nesugebėjo to išverti. Be to, dėl savo ankstesnių netobulumų ir blogų įpročių jis pradėjo palengva tolti nuo šeimos. Tai, be abejo, turėjo sukelti jam dar didesnę depresiją (visgi taip mylėjo, tiek tikėjosi, o dabar viskas eina šuniui ant uodegos).

Visa tai neabejotinai jam galėjo sukelti įvairių minčių. Pirmos į galvą galėjo šauti tokios:

Pjaustyti, afigenai
Kartis, afigenai
Nuodyti, afigenai
Žudyti, afigenai

Daug nelaimingų žmonių pagalvoja apie savižudybę. Daug depresijos atvejų ja ir baigaisi. Tiesa, šis vyras pasirodė esąs stipresnis. Jis tai išgyveno. Bet mintis apie savižudybę ėmė keisti kitos mintys:

Muštis, afigenai
Daužytis, afigenai
Keršyti, afigenai, jo
Kraujas, afigenai
Karas, afigenai
Skerdynės, afigenai, jo

Nelaimingumas ir depresija daug kam sukelia minčių apie smurtą. Ypač, jei nelaimingas būna vyras. Ir ypač, jei tas nelaimingas vyras yra moraliai nusilpęs. Ir ypač, jei tas nelaimingas, moraliai nusilpęs vyras dar vartoja įvairias psichotropines medžiagas, kurios, beje, tik dar labiau didina agresyvumą ir neleidžia blaiviai mąstyti.

Toks apie smurtą ir kraują galvojantis vyras yra tiksinti bomba, kuri bet kada gali sprogti. Ir, žinoma, ji sprogo:

Uošvienė, afigenai
Viskas užpiso, afigenai
Dūžta indai
Mėlynės, afigenai

Taigi... Štai jums ir atsakymas. Uošvė jį supykė, prasidėjo barnis namie, kilo muštynės. Būtent dėl šio įvykio jam ir buvo iškelta byla. Būtent dėl to jis buvo teisiamas, būtent dėl to jis nusirito žemyn. Būtent šios eilutės parodo lūžio tašką šio kažkada puikaus vyro gyvenime.

Na ką, baigiau nagrinėti ir šią dainą. Pakomentavau visus dainos žodžius. Ir žinot ką... Pasijutau stebukladarys! Kodėl?

Ne, po galais, ši daina visiškai beprasmė! Joje nėra jokios minties, prasmės! Iš esmės tai tėra kvailų minčių kratynys, tekstu arba siekiama įsiteikti klausytojui (pvz., vieta apie mašinas, sportą, moteris), arba pavaidinti „kietus“ (pvz., vieta apie narkotikus, muštynes, nuolatinis žargonu ir barbarizmu vartojimas). Blogiausia tai, kad kone visos mintys propaguoja smurtą (prieš kitus ir save) ir/ar kvaišalus.

Aš jau nebekalbu apie tai, kad šioje dainoje lietuviški bendrinės kalbos žodžiai sudaro mažumą. Čia dominuoja arba barbarizmai, arba žargonas, jau nebekalbant apie tai, kad kone kas antras žodis iš rusų kalbos atėjęs pasakymas „afigienai“.

Spėju, jums dabar pasidarė neaišku, kodėl aš tiek čia rašinėju, nagrinėjau? Kaip bebūtų, tai pirma vieta. Ir kažki ar pirmai vietai būtų užtekę nukopijuoti visą dainą ir po to parašyti prieš tai buvusias dvi pastraipas. Nes pripažinkim – jos apibendrina visą dainą.

O baigdamas noriu priminti: ši daina pasirodė gan seniai, kai aš buvau septintoje klasėje. Tada ji buvo nepaprastai populiari tarp mano bendraamžių (ir jaunesnių vaikų!). Taigi... Manau, moralizuoti nereikia. Tiesa?

Viskas. (Epilogas)

Viskas... Nors ne. Toks parašymas neteisingas. Viskas!!! Nors ne... Taip irgi negerai. Tiesiog... Šis darbas man sukėlė labai prieštaringas emocijas.

Viena vertus, klausytis šios tikrai prastos muzikos buvo tikra kančia. Kaip bebūtų, aš pratęs prie visiškai kitokių melodijų. O rašant šį darbą išklaustyt teko ne vieną dešimtį lietuviško popso dainų (kol rasdavau pačias „geriausias“). Tai kažkuo man priminė mano anginos operaciją – skaudėjo, buvo nemalonu, bet taip reikėjo.

Kita vertus, kartais rašyti šį darbą buvo ir gana linksma. Visa ta neapykanta ir bloga nuotaika, atsiradusi klausant tos muzikos (tiek rašant šį darbą, tiek prieš tai), pradėjus rašyti, tarsi virsdavo keistu noru kuo labiau sutrypti ir juokais paleisti tas dainas, apie kurias kalbėjau. Pripažinkim: daugumai dabartinių dainininkų jau geriau jų dainų kritika, o ne šaipymasis iš jų.

Reikia paminėti ir tai, kad, rašant darbą ir keičiantis nuotaikoms, kito ir mano rašymo prioritetai. Iš pradžių norėjau dainas tiesiog sukritikuoti, vėliau pradėjau ieškoti paslėptų prasmų, kurias būtų galima kritikuoti, o į pabaigą aš jau labiau norėjau tiesiog pasijuokti iš dainų, nes, pripažinkim: kritiką galima paneigti, pakreipti kitu kampu ar interpretuoti neteisingai, o humoras visada liks humoru, jo neteisingai suprasti negalima.

Ir nors rašymo stilius kito, tikslai liko tie patys. Ir jie, jei ką, buvo labai paprasti. Visų pirma, norėjau, kad susimąstytumėt apie lietuvišką muziką, jos prasmę, ateitį ir įtaką, kurią ji daro ir gali daryti jos klausantiems žmonėms. O antras: padaryti, kad darbas būtų įdomus ir linksmas. Nes pripažinkim: humoro ir šypsenų niekada nebus per daug.

Tarp kitko: aš vis kalbu ir kalbu, kad peržiūrėjau daug labai prastų dainų, kad top'as galėtų būti ilgesnis (tiesą sakant, aprašant visas visas blogas lietuviškas dainas prie „Top 10“ dešimtuko reiktų vieną ar net du nuliukus pridėti), tačiau niekur neminiu gerų dainų ir atlikėjų. O jų yra. Marijonas Mikutavičius, Andrius Mamontovas ir dauguma kitų „senosios kartos“ estrados dainininkų tikrai gali pasigirti nebloga muzika, neblogais tekstais. Aišku, dabar dauguma jų „supopsėjo“, nusipiginę, tačiau ta ilgametė patirtis visgi daro savo. Ir nors neklausau lietuviškos muzikos (ausinuke iš puspenkto šimto dainų nėra nė vienos lietuvių kalba), negaliu neigti, kad geros lietuviškos muzikos nėra.

Dar norėčiau atsiprašyti, jei, jūsų nuomone, tikrai bloga daina ar tikrai blogas atlikėjas čia nepateko. Juk tokie „šaunuoliai“ ir mūsų estrados „didvyriai“ kaip Minedas ar Antanas tikrai nusipelnė čia būti. Matot, visa bėda ta, kad man reikėjo iš blogo rinktis tik tai, kas labai bloga. Nenorėjau lėkštumo. Tarkim, Minedas – jį visi kritikuoja, tad arba būtų tekę išradinėti dviratį, arba rašyti tai, ką visi jau daug kartų yra skaitę ir/ar girdėję. Pastarasis variantas būtų tiesiog neįdomus. O be to, tokius atlikėjus kaip šie du išgelbėjo ir tai, kad tyčiotis iš žmogaus išvaizdos būtų labai jau neetiška (gaila...).

Ir vėl nutolau nuo pagrindinės minties. Kaip visgi baigti šį darbą? Kokį skyrybos ženklą dėti po „viskas“? Šauktuką? O gal klaustuką?.. Ech, visame darbe mėgau žaisti su skyrybos ženklais, jų reikšmėmis ir dviprasmybėmis. Manau, prisižaidžiau. Todėl užteks taško. Tad tai pabaiga, mielieji. Viskas.